GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 121. *Joi, 4 (16) Iunie.* 1887.

Sĕ se facă lumină!

Brașovŭ, 3 (15) Iunie 1887.

Este bine și de lipsă sĕ se facă lumină, sĕ nu mai âmblămŭ rĕtăcindŭ prin întunerecullŭ amăgirei de sine, alŭ ambițiunilorŭ false și alŭ susceptibilitățilorŭ personale, carĭ nu ne ducŭ la nicĭ unŭ scopŭ, ci ne țînŭ pe locŭ, ne desbină, ne împiedecă în lucrarea nóstră românéscă, ne scadŭ valórea dinaintea străinilorŭ și, ceea ce este mai durerosŭ, încurageză pe dușmanii noștri în uneltirile lorŭ contra neamului românescŭ.

Este bine și de lipsă sĕ se facă lumină și asupra raporturilorŭ dintre cărturarii noștri muntenĭ între ei și asupra legăturilorŭ lorŭ cu poporulŭ. Sĕ scimŭ cum stămŭ și ce putemŭ aștepta dela dênșii, dér mai vêrtosŭ sĕ aflămŭ unde e buba și ca Românĭ cinstițĭ și consciențioșĭ sĕ căutămŭ a-o lecuì.

Nu ne înțelegemŭ aicĭ atâtŭ pe noi cei dela „Gazetă“ carĭ suntemŭ departe de munțĭ, ci înțelegemŭ mai multŭ pe Românii harnicĭ și binesêmțitorĭ din munții apusenĭ. Este de lipsă, repețimŭ, ca bărbații fruntașĭ ai muntenilorŭ sĕ se deștepte odată din letargia lorŭ și sĕ fiă poporului ceia ce i-au fostŭ odinióră, nisce adevĕrațĭ sfătuitorĭ, nisce bunĭ și adevĕrațĭ conducĕtorĭ în vremurĭ grele.

Nu-o sĕ pótă aduce însĕ nicĭ o îmbunătățire în relațiunile dintre Românii cu carte, nu-o sĕ pótă delătura scăderile, de carĭ sufere întréga conducere a poporului românŭ din munții noștri apusenĭ, cei ce cugetă ca Moțulŭ acela, a căruia scrisóre i-amŭ publicat'o, după cum a doritŭ dênsulŭ, în numĕrulŭ trecutŭ alŭ fóiei nóstre.

Ce vrea acestŭ fruntașŭ și ce ne sfătuesce elŭ sĕ facemŭ?

„Sĕ iertămŭ, ne ḍice elŭ, unii altora greșelele mai micĭ“, și ca sĕ putemŭ forma o „falangă puternică contra inimicului comunŭ,“ sĕ nu denunțămŭ pe aceia carĭ comitŭ asemenĭ greșelĭ.

A ierta este nu numai o datoriă de căpeteniă creștinéscă, dér este și o absolută necesitate, pentru că fără iertare societatea omenéscă nicĭ c'ar mai puté esista. Dér vorba este că și iertarea trebue sĕ aibă unŭ temeiu, pe care se face, căcĭ la din contră n'ar mai fi iertare. Póte omulŭ sĕ ierte numai ceva ce, după judecata și convingerea lui, este o faptă greșită séu rea și stricăciósă. Dér décă iértă comiterea unei astfelŭ de fapte, trebue sĕ aibă o asigurare séu celŭ puținŭ o speranță întemeiată că nu se va mai întêmpla. A ierta numai ca sĕ ierțĭ și ca sĕ nu facĭ supĕrare unuia séu altuia, n'ar avé nicĭ unŭ înțelesŭ, ba ar fi chiar o crimă, deórece celŭ ce a greșitŭ șĭ-ar puté pierde prin acéstă consciința despre reaua faptă sĕvêrșită. In asemenĭ împrejurărĭ iertarea ar fi mai multŭ o aprobare decâtŭ o reprobare a faptei rele.

Cumcă suntŭ diferite greșelĭ, unele mai micĭ, altele mai marĭ, și cumcă e lucru firescŭ ca o greșélă mai mică sĕ pótă afla mai ușorŭ iertare, ca una mai mare, o scimŭ cu toții destulŭ de bine din esperențele nóstre ḍilnice. Dér Moțulŭ fruntașŭ din vorbă, ca omŭ cu multe cunoscințe și cu multă pĕtrundere, mai trebue sĕ scie, că mai alesŭ în politică este fórte greu a deosebi greșelele mai micĭ de cele mai marĭ și că o greșélă mică este ca o schînteiă ce cade pe coperișulŭ de paie alŭ unei colibe, care décă nu-o veĭ stînge curêndŭ, póte sĕ primejduiască pe cei ce se adăpostescŭ sub acelŭ coperișŭ.

De ce se tractéză în casulŭ de față?

Unŭ solgăbirĕu ungurŭ, care în centrulŭ munțilorŭ noștri românescĭ esercitéză unŭ terorismŭ ne mai pomenitŭ, din care causă poporulŭ i-a datŭ polecra de „Mufti-pașa“, a făcutŭ sĕ circule între mai mulțĭ cărturarĭ de frunte de p'acolo o declarațiune cu acelŭ cuprinsŭ, că ei, subscrișii, vorŭ sprijinì candidatura unui Ungurŭ, care-lŭ susține elŭ. Unii dintre aceștĭ cărturarĭ românĭ au subscrisŭ declarațiunea, consêmțêndŭ astfelŭ, fiă din slăbiciune, fiă cu intențiune, la pașii întreprinșĭ de acelŭ solgăbirĕu spre a scóte din urnă cu ajutorulŭ alegătorilorŭ românĭ din munțĭ unŭ potrivnicŭ alŭ națiunei nóstre.

Este din punctŭ de vedere politicŭ românescŭ fapta acelorŭ cărturarĭ bună orĭ rea?

Cumcă ar fi bună nu susține nicĭ scriitorulŭ corespondenței din numĕrulŭ de erĭ, dér pretinde, că este numai o „mică greșélă“ care se putea ierta și despre care „bunulŭ sêmțŭ“ ar fi cerutŭ sĕ tăcemŭ.

Curiósă părere mai are fruntașulŭ acesta munteanŭ despre ceea ce trebue sĕ fiă solidaritatea și disciplina politică la unŭ poporŭ ca alŭ nostru, décă susține unŭ lucru ca acesta. Elŭ numesce declarațiunea din cestiune unŭ „fleacŭ de nyilatkozat“ și ne întrébă: „ce crimă națională au comisŭ cei câțĭva bărbațĭ onorabilĭ și de frunte prin subscrierea unui fleacŭ?“

Ei bine, admitemŭ că „nyilatkozat-ulŭ“ este unŭ fleacŭ, căcĭ, spuindŭ adevĕrulŭ, nu avemŭ nicĭ noi mare încredere în „capacitatea de conceptŭ“ a solgăbirĕului din Câmpenĭ; dér întrebămŭ pe Moțulŭ fruntașŭ, omŭ cu carte și cu posiția: este și subscrierea „unui bărbatŭ onorabilŭ și de frunte“ unŭ fleacŭ?

Omulŭ când îșĭ pune iscălitura se alătură la ceea ce subscrie, numele lui de pe declarația ce-o face representă persóna lui morală și intelectuală. Ce ideă sĕ ne facemŭ de valórea morală și intelectuală a unorŭ „bărbațĭ onorabilĭ și de frunte“, carĭ iscălescŭ unŭ „fleacŭ“ solgăbirĕescŭ?

Deși avemŭ și noi tótă încrederea în onestitatea autorului scrisórei ce amŭ publicat'o erĭ, trebue sĕ mărturisimŭ, că puțina însemnătate, ce-o dă elŭ casului acestuia, deșteptă în noi marĭ îngrijirĭ și ne face sĕ bănuimŭ, că fruntașii din munțĭ se conducŭ în judecata lorŭ mai multŭ de considerațiunĭ personale decâtŭ principiare și obiective. Și décă așa ar fi, atuncĭ amŭ sta rĕu cu causa solidarității naționale în munții apusenĭ.

Dér sĕ admitemŭ unŭ momentŭ, că Moțulŭ fruntașŭ, despre care e vorba, cunoscêndŭ bine ómenii și împrejurările de p'acolo, nu se teme că pasulŭ „bărbațilorŭ onorabilĭ și de frunte“ va avé urmărĭ mai serióse. Intrebămŭ însĕ: noue, ca publiciștĭ conscențioșĭ, carĭ trebue sĕ veghiămŭ cu ochĭ de Argus asupra intereselorŭ solidarității nóstre, póte-ni-se ierta sĕ rĕtăcemŭ și sĕ ascundemŭ o asemenea faptă, când ni-se aduce la cunoscință?

In ce crede d-sa că consistă datoria nóstră publicistică, în a ierta și a lăsa sĕ mérgă tóte ca mai înainte după obiceiu, a lăsa ca „bărbații onorabilĭ și de frunte“ sĕ fiă bunĭ prietenĭ și cu solgăbirĕulŭ împilatorŭ și sĕ trécă și de Românĭ marĭ și conducĕtorĭ ai poporului împilatŭ?

S'ar înșela amarŭ décă ar presupune așa ceva și nicĭ nu credemŭ că-o va presupune. Ceea celŭ supĕră pe d-sa așa de multŭ și-lŭ face sĕ fiă orbŭ pentru primejdia greșelei celei micĭ, este mai multŭ presupunerea d-sale, că celŭ ce a denunțatŭ fapta aceea în ḍiarulŭ nostru este unŭ păcătosŭ multŭ mai mare, unŭ advocatŭ care a sprijinitŭ pe Ungurĭ la alegerile din 1884, i-au sprijinitŭ indirectŭ la înființarea scólei de statŭ și face sĕ li se voteze încredere în adunările românescĭ.

Décă cetea mai cu atențiune prima corespondență, ce amŭ publicat'o în acéstă durerósă afacere, se putea convinge, că ea nu vine dela unŭ amicŭ alŭ solgăbirĕului și prin urmare nu se póte sĕ o fi scrisŭ advocatulŭ care, după cum pretinde, e frate de cruce cu solgăbirĕulŭ.

Crima acestuia, ḍice d-sa, e multŭ mai mare, dér nu s'a gânditŭ, că omulŭ începe cu mică și sfêrșesce cu mare?

Ḍice mai departe fruntașulŭ nostru: „mai consultŭ ar fi fostŭ a aștepta alegerile și numai după aceea a blama pe aceia, carĭ merită blamare“.

Așadér s'așteptămŭ până ce coliba ne va fi cuprinsă de flacărĭ și sĕ sărimŭ a le stînge după ce va fi arsă? Nu este din contră datoria nóstră morală și națională de a combate rĕulŭ până când încă nu a ajunsŭ a fi prea mare?

Bucurosŭ credemŭ, că cei cu subscrierea „nyilatokzat“-ului au comisŭ unŭ lucru de care le pare rĕu și le e rușine. In casulŭ acesta așteptămŭ însĕ dela dênșii sĕ recunóscă ca bărbațĭ de onóre greșéla lorŭ și sĕ-șĭ revóce subscrierile. Atuncĭ de sigurŭ noi vomŭ fi cei d'ântâi carĭ cu bucuriă le vomŭ ierta.

Cabinetulŭ Risticĭ.

Numirea ministeriului Risticĭ a produsŭ mare bucuriă în Belgradŭ. I s'au făcutŭ șefului cabinetuluĭ marĭ ovațiunĭ. Noulŭ cabinetŭ e compusŭ din liberalĭ și fusioniștĭ radicalĭ. Dintre miniștri, afară de Risticĭ, care e președinte alŭ consiliului și ministru de esterne, numai doi înșĭ au fostŭ odată miniștri totŭ cu Risticĭ, la 1878, Miloicovicĭ, acum ministru de interne și Vasilievicĭ, ministru de culte și instrucțiune, toțĭ cei lalțĭ miniștri suntŭ ómenĭ noi. Risticĭ e în etate de 56 anĭ. A studiatŭ la Berlinŭ și în Parisŭ. Elŭ a devenitŭ popularŭ în Sêrbia, pentru că a cerutŭ dela Pórta, ca agentŭ diplomaticŭ, deșertarea fortărețelorŭ sêrbescĭ. Prințulŭ Mihailŭ l'a făcutŭ la 1867 șefŭ alŭ cabinetului sĕu. După omorîrea acestui principe, Risticĭ a devenitŭ membru regenții și mai târḍiu ministru-președinte cu o direcțiune rusofilă și anti-austriacă. La 1873 s'a retrasŭ, ér la 1876—1878 a devenitŭ érășĭ șefulŭ cabinetului. După doi anĭ érășĭ s'a retrasŭ, ca acum din nou, după șépte anĭ, sĕ ia președința cabinetului. In 1878 a luatŭ parte la congresulŭ din Berlinŭ.

„Pester Lloyd“ numesce pe Risticĭ „Bismarkulŭ Sêrbilorŭ“ și ḍice că acum politica va trebui sĕ devină mai conservatóre, căcĭ la din contră va aduce mica Sêrbiă în conflictŭ cu Austro-Ungaria. E mare întrebare, décă Risticĭ va lucra așa, după cum îlŭ sfătuesce fóia din Pesta, orĭ cu totulŭ altfelŭ.

Mișcarea electorală.

In *Siklos* candidatulŭ Desider Szilagyi — care nu mai e în nicĭ o partidă — ḍise între altele, că nu speră într'o pace îndelungată, și trebue sĕ se mai aducă încă jertfe în banĭ. Elŭ încă e pentru egalitatea de dreptŭ, libertatea religiósă, drépta împărțire a sarcinelorŭ, negreșitŭ între Ungurĭ numai. „Nemzet“ ḍice că Szilagyi a fostŭ flueratŭ și huiduitŭ în Siklos de cei din partida independentă, cu tóte că eșise afară armată și împrăștiase de mai multe orĭ adunarea.

In cerculŭ V din Pesta candidatulŭ Moriz Wahrmann vorbì între altele de: *„Cestiunea naționalităților,“* care în multe alte locurĭ, icĭ-colo în legătură cu cestiunile confesionale, produce periculóse cercurĭ de unde la noi a perdutŭ în anii din urmă multŭ din încordarea ei. (Slabă dér periculósă mângăere. — Red.) Idea de statŭ maghiarŭ face din ḍi în ḍi cucerirĭ mai marĭ (póte în creerii scrintițĭ ai șoviniștilorŭ și între pahare la banchete kulturegyletiste. — Red.) și fórte însemnată parte a naționalităților se împacă cu situațiunea și se împretinesce cu ea (da, Jidovii, nesecabilulŭ isvorŭ de nuoi „patrioțĭ“. — Red.) Mergêndŭ înainte totŭ așa, putemŭ spera că foculŭ, care nu e stinsŭ de totŭ și arde încă icĭ-colo sub cenușe, cu tóte influințele și intrigele streine nu se va înălța din nou devastândŭ. Patria nóstră e crurațată de mișcărĭ nihiliste, anarhiste și socialiste. (Atâta ar mai trebui. — Red.)

In cerculŭ *Sasca*, care în periodulŭ trecutŭ a fostŭ representatŭ la dietă prin Vincențiu Babeşŭ, candidatulŭ Asboth, consilierŭ de secțiune în ministerulŭ de esterne, a adresatŭ preşedintelui partidei, care l'a candidatŭ, o scrisóre, în care ḑice între altele: „Deşi în cursulŭ îndelungatei mele cariere m'am dedatŭ cu lupta în cele mai grele referințe, totuşĭ trebue sĕ mărturisescŭ, că n'aşŭ fi avutŭ atâta încredere în mine spre a-mĭ alege în persónă acelŭ greu locŭ de luptă, în care încă acum trei anĭ a eşitŭ victoriosŭ cu mare maioritate celŭ mai distinsŭ representantŭ alŭ partidei naționaliste. Dér décă d-vóstră, alegĕtorĭ cu simțiminte patriotice (?) ai cercului Sasca, dorițĭ sĕ păşițĭ cu numele meu contra acelei mişcărĭ, care la noi nu de multŭ timpŭ a culminatŭ în atentatele trădătóre de tronŭ şi patriă (trénca-fléncа mere acre, loveşte-mĕ lele'n spate c'unŭ bulgărŭ de iéscă. — Red.): atuncĭ nu eu voiu fi bărbatulŭ care sĕ mĕ retragŭ dintr'o luptă, în care victoria dobĕndită este o victoriă a patriei (a vrutŭ sĕ ḑică, póte: a bugetivorului, orĭ a căpĕtuelei, aşa totŭ ar mai avea unŭ înțelesŭ. — Red.) De aci încolo bugetivorulŭ candidatŭ istorisesce o poveste de pe la 1848, care culminéză în laude, îngâmfărĭ, ilusiunĭ ş. a.

In *Comloşulŭ Bănățénŭ* candidatulŭ Wekerle, secretarŭ de statŭ, ḑise în discursulŭ sĕu către alegĕtorĭ, că în periodulŭ dietalŭ trecutŭ s'a consolidatŭ idea de statŭ, negreşitŭ maghiarŭ, că Ungurii au mare vaḑă morală nu numai în monarchiă ci chiar pe scena evenimentelorŭ internaționale. — Ce fericițĭ ómenĭ! Tótă viéța le constă din ilusiunĭ, visurĭ, îngâmfare ş. a. şi nu vĕdŭ trista şi fiorósa realitate din giuru-le!

In *Maglod* poporațiunea e înpărțită în patru partide, şi pe lângă deputatŭ au sĕ alégă şi preotŭ. De témă sĕ nu se'ntêmple escese, seniorulŭ a cerutŭ dela comitatŭ sĕ se triméta putere armată.

In *Gairing* lângă Malaczka au fostŭ escese sângeróse, măcarŭ că nicĭ n'a sositŭ încă ḑiua de alegere. O cétă de vr'o 150—200 alegĕtorĭ țĕranĭ au sfărîmatŭ uşile şi au spartŭ ferestrile acelorŭ alegĕtorĭ, carĭ au desfăşuratŭ steagulŭ pentru candidatulŭ contele Dessewffy, au năvălitŭ în prăvălii, au pretinsŭ rachiu şi țigărĭ. De frică li s'a împlinitŭ dorința. Urmà apoi o încăerare între alegĕtorĭ şi mulțĭ au fostŭ transportațĭ din loculŭ încăerărei scăldațĭ în sânge. Pe la 12 óre nóptea a venitŭ gendarmeriă, atacà cu baioneta pe alegĕtorĭ, rănindŭ greu mai multe persóne. S'au făcutŭ 6 arestărĭ. — Étă resultatulŭ corupției şi demoralisării din partea guvernelorŭ, organelorŭ lorŭ şi a partidelorŭ „patrióte«. Frumósă civilisațiă“ pentru Orientŭ! Din norocire acesta n'are nevoiă de ea, ci din contră mai póte aduce şi 'ncóce.

Intr'unŭ cercŭ electoralŭ din comitatulŭ *Pestei*, se scrie următórea hazliă istorióră: Unŭ tinĕrŭ advocatŭ din Pesta şĭ-a pusŭ în capŭ sĕ se facă cu orĭ ce chipŭ deputatŭ şi de aceea a candidatŭ în vr'o 6 locurĭ. In amintitulŭ cercŭ pe neaşteptate fù primitŭ cu eljenurĭ, împuşcăturĭ de trésculĭ şi cu stégurĭ. Vr'o 50 de carĕ formau conductulŭ candidatului. După discursulŭ-programŭ, arendaşulŭ regalielorŭ din locŭ duse pe candidatŭ în „ospitala“ sa casă şi 'i declarà, că: ca vechiu practicŭ şi fostŭ partisanŭ alŭ guvernului, presupunêndŭ ulteriόra aprobare, a arangiatŭ d-lui candidatŭ mica primire „spontaneă« şi că cu rĕfuirea contului respectivŭ de 1432 fl. 28 cr. are timpŭ, până ce d. candidatŭ se va întórce acasă, de cumva n'ar avé banĭ la dênsulŭ. Advocatulŭ s'a întorsŭ acasă desamăgitŭ de „spontanea“ primire, care îlŭ costă acum — fără sĕ scie — atâția banĭ. Banĭ n'avea la elŭ, dér cumcă are în Pesta, unde locuesce, nu se scie. E de observatŭ, că în acelŭ cercŭ e candidatŭ şi unŭ oposiționalŭ moderatŭ, care — precum se ḑice — de sigurŭ va fi alesŭ deputatŭ. Ce va face tinĕrulŭ advocatŭ, când se va vedea şi fără deputățiă şi datorŭ cu o sumă atâtŭ de mare?

Şi încă ceva caracteristicŭ pentru alegerile unguresci. Cardinalulŭ Haynald ca arhiepiscopŭ alŭ Calocei, deórece în comitatulŭ Bacĭ-Bodrog alegerile dietale se facŭ Vinerĭ în 17 Iunie n., a dispensatŭ pe catolicii şi pe credincioşii din acelŭ comitatŭ, carĭ se ducŭ la alegerĭ, de a posti; potŭ decĭ mânca carne orĭ câtă le vorŭ da candidații.

Zarandŭ, 12 Iunie n. 1887.

Cu multă presiune şi corupțiune în fine succese clicei lui Markossy de induplecà pe Hollaki sĕ primésca candidatura cu programa oposițiunei moderate.

Intre cei carĭ au plecatŭ în 9 n. l. c. la Deva după Hollaki au fostŭ mai mulțĭ oficialĭ administrativĭ, ca pretorĭ, notarĭ, primarĭ, cancelişti pretorialĭ şi notarialĭ etc. şi apoi alegĕtorĭ cumpĕrațĭ cu banĭ. Se ḑice, că în Deva ar fi sositŭ cu vre-o 40 de trăsurĭ.

Pe cale către Baia de Crişiu însĕ au pățit'o cam şodŭ. Primirea a fostŭ rece pretutindenea. Alegĕtorii partidei române au privitŭ cu mare dispreţŭ la ómenii cumpĕrațĭ cu arginții lui Iuda. Lângă comuna Coinelŭ, chiar n'au întêmpinatŭ primire simpatică. Au fostŭ silițĭ s'o ia pe piciorŭ »patrioții« moderațĭ, după ḑicala: fuga-i ruşinósă, da-i sănĕtósă, pentru că altcum era rĕu. Nicĭ timpulŭ nu i-a favoritŭ, pentru că în acea ḑi, adecă în 10 n. l. c. mai tótă ḑiua a plouatŭ. De către séră pe la 8 óre, când ajunseră „patrioții“ în frunte cu Hollaki la Baia, numĕrulŭ le scăḑuse fórte. La portița triumfală improvisată de Unguraşii din Baia mi-se pare, că numai doi servitorĭ au formatŭ publiculŭ primitorŭ. De trésculĭ şi „éljen“ nicĭ vorbă. Altcum firesce nicĭ nu s'a pututŭ, pentru că mai toțĭ aderenții plecaseră la Deva.

Ei au plecatŭ, ei au venitŭ, ei au fostŭ şi publiculŭ primitorŭ. Când a ajunsŭ Hollaki la crâşma cea mare, abia erau 10 trăsurĭ după elŭ, cu câțĭ-va ómenĭ. Aicĭ apoi s'au mai adunatŭ câțĭva de pe stradele Baiei de Crişiu din curiositate, mai multŭ servitorĭ şi nealegĕtorĭ. Inaintea acestora a ținutŭ apoi Hollaki o cuvêntare scurtă în limba română, accentuândŭ, că „dênsulŭ luptă pentru binele poporului“. Totŭ personalulŭ adunatŭ la ospĕtăria Cerbulŭ, cu acéstă ocasiune n'a fostŭ mai mare de vre-o 30—40 persóne.

In ḑiua următóre, adecă erĭ, fù Hollaki în Bradŭ. Dér despre aceea, câțĭ alegĕtorĭ l'au întêmpinatŭ acolo, tace cronica, ci numai atâta se spune, că acolo a vorbitŭ şi unguresce după ce a vorbitŭ mai ântêiu românesce într'unŭ limbagiu poporalŭ.

De atuncĭ acum a începutŭ contra-candidatulŭ a umbla pre sate rĕmânêndŭ în cercŭ până după alegere, dér că cu ce resultatŭ, se va vedé în 17 n. l. c., când va fi alegerea.

Am notatŭ în scrisorile mele anterióre, că guvernulŭ nu va candida în acestŭ cercŭ, dér cu tóte aceste, deórece Hollaki la Deva şi Huniădóra a pactatŭ cu partida liberală, se póte, că este sprijinitŭ şi de susŭ; însĕ de josŭ se pare a fi sprijinitŭ şi mai tare de organele administrative comitatense.

Lupta electorală a apucatŭ pe unŭ terenŭ cam odiosŭ. Organele administrative amenință, corupŭ cu banĭ, suspendă şi facŭ presiune ne mai auḑită pe tóte terenurile.

Este caracteristicŭ, că pe Hollaki protopretorele Márkossy l'a proclamatŭ de candidatŭ a doua ḑi de Rosalii (în 6 n. l. c.), când l'aşteptau sĕ vină la Baia.

Notezŭ, că la plânsórea partidei române, ministerulŭ de interne a ordonatŭ cercetare pe cale telegrafică în contra abusurilorŭ organelorŭ administrative. Ce resultatŭ va avé nu scimŭ. Destulŭ, că erĭ a sositŭ în cercŭ vice-comitele Barcsay Kálmán, care ca aderentŭ alŭ oposițiunei moderate, în locŭ d'a face cercetare seriósă, corteşesce pentru Hollaki.

Este de însemnatŭ, că contrarii d-lui Truța neavêndŭ alte motive nu se ruşinéză a rĕspândi scirea, că d-sa după alegere va trece în tabĕra lui Tisza ér despre vicecomitele Barcsay se vorbesce, că va primí rangulŭ de baronŭ, probabilŭ după alegere, după ce-i va fi succesŭ a dobori partida şi candidatulŭ românŭ din acestŭ cercŭ.

Caracteristicŭ, cândŭ ni se face ceva de susŭ, nu ni se face de josŭ et vice-versa. Din cerculŭ vițiosŭ nu mai scăpămŭ. *Aelius.*

Protegiații austro-ungarĭ în România.

In ḑilele trecute s'a încheiatŭ între România şi Austro-Ungaria o convențiune, în puterea căreia monarchia nóstră renunță d'a mai avea protegiațĭ în România afară de adevĕrații sĕi supuşĭ. Anume o mulțime de emigranțĭ şi fugarĭ din diferite state, dér mai alesŭ Jidovĭ din Rusia, mergêndŭ în România căutau sĕ se pună sub protecțiunea vre-unei puterĭ şi cei mai mulțĭ se punéu sub protecțiunea monarchiei nóstre. Acéstă împrejurare pricinuia o mulțime de neajunsurĭ atâtŭ României câtŭ şi monarchiei nóstre. Mai cu sémă pe timpulŭ recrutării streinii fugarĭ de armată din alte părțĭ, şi mai alesŭ Jidovii din România, carĭ de almintrelea au neruşinarea sĕ céră şi drepturĭ politice, se sustrăgéu dela servieiulŭ militarŭ în România sub pretextŭ că e protegiatŭ alŭ monarchiei nóstre, fără însĕ sĕ fiă supusŭ alŭ acesteia. Negreşitŭ că monarchia nóstră avea multe neplăcerĭ din causa acestorŭ soiu de protegiațĭ, şi prin urmare era atâtŭ în interesulŭ ei propriu şi alŭ României, câtŭ şi în interesulŭ raportului de prietiniă şi vecinătate sĕ înceteze acéstă stare de lucrurĭ, şi prin convențiunea încheiată i s'a şi pusŭ capĕtŭ.

Consululŭ austro-ungarŭ din Bucurescĭ, d. Suzzara, a şi avisatŭ pe aceştĭ protegiațĭ despre convenția încheiată prin următórea publicațiune:

„In virtutea unei convențiunĭ încheiată la 2 (14) Maiu 1887, între guvernulŭ austro-ungarŭ şi guvernulŭ românŭ, autoritățile representante ale Austro-Ungariei în România, cu începere dela 1 Ianuarie 1888 s. n. nu vorŭ mai acorda protecțiunea lorŭ decâtŭ cetățenilorŭ adevĕrațĭ austro-ungarĭ.

Simpli protegiațĭ ai Austro-Ungariei, dela termenulŭ mai susŭ arătatŭ, nu vorŭ mai puté invoca intervențiunea autoritățilorŭ austro-ungare, stabilite în România, şi urméză a se supune întru tóte legilorŭ țĕrii, déca n'ar fi câştigatŭ până la 1 Ianuarie 1888 s. n. cetățenia austriacă séu ungară séu vre-o altă naționalitate.

Despre modalitățile cerute spre a obține naționalitatea într'una séu alta din părțile monarchiei austro-ungare, precum şi despre tóte cestiunile carĭ decurgŭ din desființarea categoriei de simpli pretegiațĭ, acestŭ consulatŭ este gata de a da orĭ-ce informațiune«.

Consulŭ generalŭ austro ungarŭ, **Suzzara**

Prin acéstă convențiune, România a făcutŭ unŭ pasŭ înainte: 'şĭ-a mărıtŭ putința d'a scăpa țéra de multe buruenĭ. O asemenea convențiă va încheia România şi cu Germania, cu Olanda, cu Grecia şi cu alte state.

Conflicte la granițele austro-ungară şi sêrbéscă.

Din Belgradŭ i se scriu lui „Pester Lloyd“ următórele:

Exportulŭ căilorŭ din Austro-Ungaria în Serbia suntŭ opritŭ, precum sciutŭ este, de aceea caii bunĭ şi tarĭ e unŭ articulŭ fórte cercatŭ în Serbia. De aceea se încercară desŭ a se trece cai peste Sava şi Dunăre în Serbia ca contrabandă. Ḑilele acestea s'a încercatŭ din nou o astfelŭ de contrabandare. O plută mare încărcată cu cai, părăsì pe întunerecŭ țĕrmulŭ dela Semlinŭ şi o luà în spre Belgradŭ. In apropierea Belgradului, pluta a fostŭ observată de păzitorii de graniță austro-ungarĭ şi urmărită. Era aprópe sĕ fiă prinsă, pluta fiind

---

FOILETONU.

Vulturelŭ.

(Poveste.)

(Urmare.)

Dér de sórtea nemilósă,
Crudă şi rĕutăciósă
'N-lumea asta schimbăciósă
Nu încape fericire
Nicĭ dragoste, nicĭ iubire,
Nicĭ rĕpausŭ, liniştire!...
Aşa şĭ-ale lorŭ plăcerĭ
Mângăerĭ şi desfătărĭ
Din carĭ dulce ei gustau
La olaltă câtŭ erau
Intr'o ḑi tóte periră
Şi pe ei mi-i părăsiră..
Căcĭ cestŭ vênătorŭ avea
O muere'n casa sa
Care'n peptulŭ ei purta:
O inimă — nu creştină
Ci tirană şi păgână:
Ea era o vrăjitóre
Făr' păreche rea sub sóre
Ce mânca cu bucuriă
Chiar şi carne de omŭ viă;
Ear celŭ vênătorŭ credea
Cumcă bună este ea
Multŭ în ea se încredea;
Ea grijea dea lui casă
Ea-i gătea lui pentru masă,
Tóte ea i le 'nplinea
Şi pe Nițu ilŭ creşcea...

Intr'o séră ea s'apucă
Apă'n casă sĕ aducă;
Merge până la fântână
Cu mai multe vase'n mână,
Trage apă iute, iute,
Până umple vase multe
Şi cărândŭ la ele'n casă
Totŭ pe rêndŭ dênsa le varsă
Pe cuptorŭ într'o căldare
Care era fórte mare...
Apoi décă le golea
Inapoi ér se ducea
Şi altŭ rêndŭ mai aducea
Pân' căldarea o umplea...
Nițu — pruncul celŭ mai mare —
Se mirà de asta tare;
Merge iute şĭ-o întrébă:
— »Spune-mĭ mie nană dragă!
»Ce țĭ-ai pusŭ acuma'n gândŭ
„De totŭ carĭ apă pe rêndŭ,
»Mai multă ca totdéuna
»Nu numai ca păn'acuma?“..
Eară baba cea urîtă,
Cea cu inima'negrită
In pĕcate învechită
Şi cu fruntea încrețită
Nuțului ce-o ispitesce
Astfelŭ linŭ că îi grăesce:
— »Décă, dragă, tu nu-i spune
»Către nicĭ unŭ omŭ din lume
»Apoi eu țĭ-oiu spune ție,
»Dér deşi țĭ-o spunŭ eu ție
»Nu-țĭ facŭ nicĭ o bucuriă
»Mai bine-a fi de-oiu tăcea!“...
Eară Nițu-i ḑice aşa:
— „Spune babă către mine
»N'avé frică chiar de nime,
„Căcĭ nicĭ unui omŭ din lume,
»Crede-mĕ, ḑĕu, nu te-oiu spune«.
Atuncĭ baba-i ḑice aşa:
— „Eată, dragă, voia mea:
„Mâne colea până'n ḑorĭ
„Când ceru-i curatŭ de norĭ
»Taicălŭ tĕu plécă de-acasă
»Către cea pădure désă
„Ca sĕ facă vênătóre
„După paserĭ sburătóre,
„După cerbĭ şi căprióre,
„Numai noi vomŭ rĕmânea,
„Eu din patŭ mĕ voiu scula
»M'oiu spăla şi m'oiu găta
»Şi-oiu aprinde unŭ focŭ mare
„In cuptorŭ sub cea căldare
»Şi voiu fierbe apă tare,
»Apoi linŭ şi'ncetinelŭ
„Voiu lua pe Vulturelŭ
„Din culcuşu-i micutelŭ
„Şi după-ce l'oiu junghia
„In căldare l'oiu băga
„Şi l'oiu fierbe-acolo bine
„Ca sĕ-lŭ mâncŭ cu óre-cine!...

. . . .

„Veḑĭ Nuțule-acum ce facĭ!
„Eu țĭ-am spusŭ, dér tu sĕ tacĭ,
»Că de-i spui lui Vulturelŭ
„Şi tu i muri ca şi elu!‘...

Desŭ apoi de diminéța
Vênătorulŭ plinŭ de viață
Mi-se scólă, se gătesce,
La vênatŭ apoi pornesce
Lăsândŭ pruncii mititei,
Doi pruncĭ ca doi îngerei,
Carĭ pe-unŭ patŭ móle de pene
Visândŭ linŭ dormeau a lene...
Elŭ décă se depărtase
Şi'n pădure-acum întrase,
Nițu, care se treḑesce,
Către soțulŭ sĕu grăesce:

— „Vulturelŭ, nu mĕ lăsa
„Si nicĭ când nu mĕ uita,
„Căcĭ de mare rĕu am datŭ
„Şi'n grea cursă am picatŭ!...“

— „Nicĭ odată frate dragă
»Nu te uitŭ viața'ntrégă!
„Rĕu tu dóră te-ai visatŭ,
„Séu de ce te-ai speriatŭ?“...

(Va urma.)

deja încunjurată din tóte părţile de luntrile păḑitorilorŭ austro-ungarĭ, când de odată se ivescŭ mai multe luntri de ale păzitorilorŭ sêrbescĭ, carĭ înconjurândŭ şi fiindŭ în maioritate putură sĕ aresteze pe păzitorii austro-ungarĭ, îi duseră la Belgradŭ şi îi predeteră oficiului vamalŭ de acolo. Directorulŭ oficiului vamalŭ din Belgrad a eliberatŭ apoi pe păḑitorii austro-ungarĭ bănuindŭ pe păzitorii sêrbĭ, că ar fi fostŭ înţeleşĭ cu contrabandiştii.

La graniţa sêrbéscă din spre Turcia se întêmplă dese conflicte între soldaţii de pază sêrbĭ şi între arnăuţĭ. De curêndŭ s'au intêmplatŭ două mai sângeróse de câtŭ altele.

Arnăuţii atacaseră în ḑiua întêiu caraula sêrbéscă şi omorîseră unŭ soldatŭ. In ḑina a doua veniră, întăriţĭ cu soldaţi turcĭ, atacară postulŭ sêrbescŭ, prinseră pe comandantulŭ lui şi'lŭ măcelariră.

Mare amărăciune şi mai alesŭ mare panică domnesce în poporaţiunea sêrbă dela fruntării.

SCIRILE ḐILEI.

„Asociaţiunea pentru sprijinirea învĕţăceilorŭ şi sodalilorŭ meseriaşĭ românĭ,“ din Braşovŭ, publică în „Meseriaşulŭ românŭ“ *concursŭ pentru 6 stipendii* din fundaţiunea »Michailŭ şi Elisa Stroesco“, şi anume: 2 stipendii de câte 40 fl. pentru învĕţăceii românĭ, carĭ se vorŭ aplica la una din meseriele: postovăriă, curelăriă, şelăriă, brutăriă, orologeriă, ferăriă, arămăriă (turnătoriă), tinichigeriă, cordoneriă, peptĕnăriă, săpunăriă, tapiţeriă, zidăriă şi la periеriă. Unŭ stipendiu de 70 fl. pentru sodalĭ carĭ vrĕu sĕ se perfecţioneze în străinĕtate; două premii de câte 75 fl. pentru sodalii perfecţĭ séu măestri carĭ vrĕu sĕ deschiḑă în Braşovŭ meseriă de: faurŭ, rotarŭ, lăcătarŭ compactorŭ. Invĕţăceii concurenţĭ au sĕ arate că suntŭ românĭ şi au 12 anĭ de etate, sciu ceti şi scrie şi sĕ fiă aşeḑaţĭ la măestriă în Braşovŭ, spre a puté fi supraveghiaţĭ. Sodalii au sĕ presente atestatŭ de botezŭ, de cualificaţiune şi purtare morală. Concursurile suntŭ a se trimite la comitetulŭ Asociaţiunei până în 29 Iuniu, ḑiua de Sf. Petru.

—x—

Academia de dreptŭ din Sibiiu s'a închisŭ aḑĭ sêrbătoresce, fiind cu acéstă ḑi desfiinţată. Séu cum ḑice „Kronst. Ztg.“, s'a înmormêntatŭ încă unŭ institutŭ de cultură germanŭ din Ungaria.

—x—

Fişpanulŭ Braşovului a mai dăruitŭ banĭ grădinilorŭ de copii unguresci din Braşovŭ, şi anume: celei din Blumĕna 100 fl., celei din cetate 50 fl., ér elevilorŭ şcólei comerciale a statului 24 fl. — Adecă dăruesce mereu banĭ pentru grădinile de maghiarisare.

—x—

D-lŭ *Ilie Stănilă* a fostŭ promovatŭ în 8 Iunie n. de Universitatea din Viena la gradulŭ de doctorŭ în medicină.

—x—

Programa esamenului de vară din *Borşa*: 1. Religiunea. 2. »Deşteaptă-te Române“ (cor) 3. Cetitulŭ şi scrisulŭ românŭ. 4. L. maghiară. 5. Tricolorulŭ. (cor) 6. Calcularea. 7. „Fii ai României, (cor) 8. Superstiţiile“. 9. Pausă de 15 minute. 10. Geografia. 11. Istoria Ungariei. 12. „Oştile stau faţă 'n faţă (cor). 13. Declamatulŭ. 14. Gramatica română. 15. Invĕţăm. întuitivŭ. 16. Drum bun (cor). 17. Distribuirea premiilorŭ.

—x—

Linia ferată Ghirişŭ Turda fiindŭ restabilită, s'a predatŭ comunicaţiunei.

—x—

Ni se promite din comuna selăgiană *Siciu*, de unde am primit şi o colectă pentru incendiaţĭ şi inundaţĭ, că în curêndŭ ni se va trimite spre publicare o corespondenţă referitóre la frumósele succese, resultate din buna înţelegere a conducĕtorilorŭ cu poporulŭ sĕu. Aşteptămŭ cu nerăbdare corespondenţa.

—x—

In *Sighişóra* s'au închisŭ scólele elementare din causa *pojarului*.

—x—

In comuna *Breţcu*, comitatulŭ Trei-Scaune, e de ocupatŭ, pe lângă contractŭ şi cauţiune de 100 fl., postulŭ de magistru postalŭ dotatŭ cu 195 fl. léfă anuală, 40 fl. cheltuelĭ de cancelariă şi 560 fl. cheltuelĭ de espedare, apoi 10% din întregŭ venitulŭ brutŭ alŭ staţiunei telegrafice unite cu oficiulŭ postalŭ, în fine 3 cr. de fiecare telegramă ce are sĕ se înmâneze în locŭ. Petiţiunile au sĕ se trimétă în timpŭ de trei sĕptĕmânĭ la direcţiunea postală din Sibiiu.

—x—

In *Tuşnadŭ* se deschide mâne oficiulŭ poştalŭ pentru timpulŭ câtŭ va dura sesonulŭ băilorŭ.

Incidentulŭ dela graniţa Uzu.

Asupra incidentului dela graniţa Uzu, despre care amŭ comunicatŭ, „Renascerea Bacăului“ dă următórele amĕrunte:

„In nóptea de 19 spre 20 ale lunei espirate, Maiu, pe crésta munţilorŭ, la hotarulŭ ce ne desparte de Ungaria, între pichetulŭ No. 14 şi 104, doi soldaţĭ românĭ dela pichetulŭ 14 făceau patrularea liniei.

La loculŭ numitŭ Nimira, pe o potecă ascunsă printre stâncĭ şi pădurĭ, aceştĭ întêlnescŭ 12 Ungurĭ, carĭ trecêndŭ linia veneau în ţéră pe acea potecă, şi care potecă fără îndoială era făcută numai de ei spre a le înlesni mijloculŭ prădăciunilorŭ. La vederea lorŭ soldaţii îi soméză sĕ stea, Ungurii se opunŭ şi începŭ sĕ se retragă spre teritoriulŭ lorŭ, dér în retragere, aducŭ injuriele cele mai marĭ soldaţilorŭ noştri. Pentru astădată lucrurile se terminară aci.

A doua ḑi la 20 spre 21 pe la ora 11 nóptea aceiaşĭ soldaţĭ, ajutaţĭ şi de alţĭ doi dela pichetulŭ 104, patrulau linia. La acelaşĭ locŭ şi pe aceeaşĭ potecă, întâlnescŭ pe 8 din Ungurii din nóptea trecută, de astă dată însĕ ei erau înarmaţĭ fiecare cu câte unŭ toporŭ şi o măciucă.

Patrula îi soméḑă sĕ stea, ér ei fugŭ; soldaţii tragŭ focurĭ în vêntŭ în scopŭ de a'i îngrozi numai sĕ stea, dér înḑadarŭ, căcĭ ei totŭ fugŭ înjurândŭ pe soldaţĭ; şi tocmai în apropierea punctului Uzu, pe o trecĕtóre mare la marginea pădurei, Ungurii se oprescŭ, 3 din ei stau pe locŭ, ér 5 intră în pădure. Cei trei încércă sĕ corupă patrula promiţêndu-le câte 13 fr. de fie-care ca sĕ-i facă scăpaţĭ şi la refusulŭ soldaţilorŭ, ei se prefacŭ că se su punŭ şi stau la disposiţia soldaţilorŭ.

Pe când se petreceu acestea între soldaţĭ şi prisonierii lorŭ, ceilalţĭ 5, carĭ intraseră în pădure, asvêrleu necontenitŭ spre soldaţĭ cu bolovanĭ şi buturugĭ, naturalŭ în scopŭ de a'i face inproprii pentru luptă cu ei şi ca sĕ pótă scăpa pe tovarăşii prinşĭ.

Soldaţii, carĭ deodată se părea că nu observaseră că loviturile erau îndreptate spre ei de către cei din pădure, deşteptându-se şi vĕḑêndŭ gréua posiţiune în care se aflau, adică că aveau a face cu unŭ numĕrŭ îndoitŭ ca ei; că cei din pădure se încércă a'i ucide şi în fine că pe de o parte viéţa le era în pericolŭ, ér pe de alta, (şi ceea ce e mai principalŭ pentru soldatulŭ bravŭ) că suntŭ ameninţaţĭ a'şĭ scăpa contrabandiştii prisonierĭ, deschidŭ focurĭ totŭ în vêntŭ, îndreptate spre pădure, la loculŭ de unde veneau loviturile. Ungurii continuă cu îndoită furiă asvêrliturile şi înjurările contra patrulei; acésta mai adresându-le ultima şi regulata somaţiune, şi vĕḑêndŭ că lucrurile iau din ce în ce proporţiunĭ grave şi ameninţătóre, decide a îndrepta focurile spre ei. Nu s'a sciutŭ décă împuşcăturile lorŭ au avutŭ séu nu vre-unŭ efectŭ, totŭ ceea ce s'a vĕḑutŭ numai pentru momentŭ, au fostŭ încetarea aruncăturilorŭ şi fuga acelorŭ Ungurĭ. In urmă patrula luândŭ pe cei trei prinşĭ, îi duce la pichetulŭ Uzu. A doua ḑi şefulŭ vămei de acolo descinde la faţa locului împreună cu şefulŭ de postŭ, spre a cerceta causa şi décă nu s'a întêmplatŭ vre-unŭ accidentŭ. Ajunşĭ acolo, mai ântêiu găsescŭ o desagă în drumŭ, la o mică distanţă mai găsescŭ unŭ sumanŭ şi mai în urmă unŭ cadavru. Pusŭ acestŭ cadavru în faţa prinşilorŭ, aceştia recunoscŭ în elŭ pe unulŭ din tovarăşii lorŭ. Ridicându-se, se transportă la pichetulŭ 104. Unŭ glonţŭ s'a vĕḑutŭ că a străpunsŭ la partea stângă mâna şi pieptulŭ Ungurului. Ancheta compusă din subprefectulŭ, substitutulŭ, mediculŭ primarŭ şi delegatulŭ militarŭ, au constatatŭ faptulŭ imediatŭ. Din fericire soldaţii noştri n'au suferitŭ nimicŭ.

Nu uitămŭ a relata încă ceva importantŭ. Agentulŭ dela vama ungară, care a asistatŭ la constatare, a declaratŭ în scrisŭ comisiunei, că mortulŭ e recunoscutŭ de criminalŭ, şi că a fostŭ condamnatŭ pentru a 3-a óră, pentru diferite fapte...

Scirĭ militare.

România. In ḑilele acestea au sositŭ la gara de nordŭ în Bucurescĭ 65 vagóne cu materialŭ de rĕsboiu pentru armata română. »Epocei“ i se spune, că d. căpitanŭ Coandă din artileriă, ataşatŭ militarŭ la legaţiunea României din Viena, a fostŭ însărcinatŭ de ministerulŭ de rĕsboiu sĕ mérgă la Berlinŭ pentru a proceda la recepţiunea mai multorŭ instrumente şi unelte destinate a completa utilagiulŭ arsenalului armatei.

Furnisărĭ pentru hergheliile statului.

Deórece trebuinţa de uniforme şi de postavulŭ ce e de lipsă pentru acele, de aşternutulŭ de patŭ şi mărunţişurĭ pentru soldaţii întrebuinţaţĭ la hergheliile statului, precum şi trebuinţa de curele şi unelte de grajdurĭ suntŭ a se asigura de mai nainte pentru anii 1888, 1889 şi 1890 pe calea furnisării, cercurile interesate se facŭ prin acésta atente, că ofertele respective, provĕḑute cu unŭ vadiu de 5%, suntŭ a se trimite celŭ multŭ până în *9 Iulie n. 1887 10 óre înainte de améḑĭ* la secţiunea contabilităţii pentru cultura cailorŭ (ministeriulŭ reg. ung. de agricultură, industriă şi comerciu). In oferte este a se esprima, că oferentulŭ cunósce condiţiunile de furnisare, şi că la casŭ când le-arŭ cunósce, e gata a întregĭ vadiulŭ la 10% din valórea furnisării.

Furnisarea cuprinde postavurĭ, bucăţĭ gata de uniformă (şepcĭ, mantale, bluse, pantalonĭ, etc., cravate, mânuşĭ, diferite articole de curelăriă etc.) aşternutŭ (cearşafurĭ, plapome) unelte de grajdŭ, (sacĭ pentru ovĕsŭ, sacĭ pentru nutreţŭ, (păturĭ de cai şi totŭ felulŭ de obiecte de curele.

Detailurĭ se potŭ vedé la camera comercială şi industrială din Braşovŭ în órele de oficiu dela 8 óre diminéţa până la 2 după améḑĭ.

Lista de subscripţiune,

deschisă de „Gazeta Transilvaniei“ pentru comunele române din Ardélŭ nenorocite prin incendiu şi inundare.

Au mai incursŭ:

Dela comuna sĕlăgiană Siciu, colectă dela poporenii românĭ, prin d-lŭ Ioanŭ Sêrbu . . . . 13 fl. 74 cr.

Din Braşovŭ, dela domnii:

I. Neguşĭ	1 fl.
Stefanŭ Kikumbanŭ	1 fl.
N. N.	1 fl.
G. Stinghe	1 fl.
Dumitru Stinghe	1 fl.
Suma	18 fl. 74 cr.

Adăugêndŭ la acésta suma din nr.

120 alŭ „Gaz. Trans.“	Lei noi 1220 şi 267 fl.	43 cr.
(Va urma). Totalŭ	Lei n. 1220 286 fl.	17 cr.

Le mulţumimŭ generoşilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociţilorŭ, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorĭ pretutindenea.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

AGRAM, 15 Iunie. — **Resultatulŭ alegerilorŭ dietale este: 15 din partida naţională, 3 din partida dreptului, 3 independenţĭ, 1 din centru.**

BUCURESCĬ, 15 Iunie. — **Propunerile tarifale ale guvernului s'au trimisŭ erĭ la Viena.**

BERLINŬ, 15 Iunie. — **Impĕratulŭ a primitŭ deja pe preşedintele poliţiei.**

ROMA, 15 Iunie. — **Ministrulŭ de rĕsboiu a presentatŭ legea asupra creditului de 20 milióne lire pentru ministerulŭ de rĕsboiu şi marină spre a întêmpina cheltuelile militare în Africa pe anii 1887 şi 1888.**

SOFIA, 15 Iunie. — **Riza-bey a declaratŭ guvernului bulgarŭ, că Pórta consideră convocarea Sobraniei ca neoportună.**

VIENA, 15 Iunie. — **Hârtiile la bursa din Viena au scăḑutŭ în urma scirei sosite despre seriósa bolnăvire a prinţului Bismarck.**

DIVERSE.

O bólă contagiósă în Rusia. — O fóiă rusésca anunţă, că guvernatorulŭ din Astrabadŭ a dispusŭ, ca toţĭ cei carĭ se bolnăvescŭ de aşa numita „sarasa“ sĕ fiă depărtaţĭ ḑece verste dela oraşe. Acéstă bólă este fórte contagiósă; ea se transmite fórte uşorŭ prin atingerea bolnavului. Ea consistă într'o lentă, dér inevitabilă disoluţiune a organismului, ce durézǎ câte odată ḑece anĭ şi causézǎ cele mai teribile durerĭ. In Persia, unde bóla e lăţită, nu e permisŭ ca cei bolnavĭ sĕ trăiască la unŭ locŭ cu alţii şi suntŭ depărtaţĭ într'unŭ asilŭ departe de oraşe în sate. De mai mulţĭ anĭ era interḑisŭ deja bolnavilorŭ de a locui mai aprópe de 12 verste dela unŭ oraşŭ, dér legea n'a fostŭ ţinută în sémă, ba bolnavii veneau şi în oraşŭ şi acésta a provocatŭ ordonanţa cea nouă.

Păstrarea mirosului de trandafirŭ. — Plăcutulŭ mirosŭ de trandafirŭ — scrie „Gazeta Sătenului“ — se póte păstra şi peste iérnă, décă într'unŭ borcanŭ de sticlă cu gura largă se aşeḑă totŭ rêndŭ de sare şi altulŭ de foi de trandafirŭ până ce se umple. Sĕ astupă apoi bine borcanulŭ cu unŭ stupuşŭ de sticlă, plută séu cu hârtiă de pergamentŭ. In modulŭ acesta mirosulŭ se conservă şi în timpulŭ iernei deschiḑêndu-se borcanulŭ, casa se umple cu unŭ mirosŭ tare şi plăcutŭ de trandafirŭ.

Perderile Germanilorŭ în 1870—71. — „Gazeta germană a Crucei Roşii“ face cunoscutŭ perderile suferite, în 1870, de armata germană. 33,101 oficerĭ şi 1,113,254 soldaţĭ au trecutŭ graniţa francesă; 9319 oficerĭ şi 338,728 soldaţĭ au rĕmasŭ ca reservă. Din armata activă, 98,233 ómenĭ fură omorîţĭ, séu rănіţĭ, din carĭ 1796 cu armă albă şi 96,437 cu arme cu focŭ. Dintre aceştĭ din urmă, 91,6% au fostŭ omorîţĭ de glónţe de puşcă séu de revolverŭ şi 8,4% de obuse. Bătălia dela Sedan a fostŭ una din cele mai puţinŭ sângeróse, n'au fostŭ acolo decâtŭ 3,8% de morţĭ séu rănіţĭ; la Amiens şi la Mans au fostŭ 2,4 şi 2,7 la %. Bătălia dela Gravelotte a fostŭ cea mai sângerósă; acolo numĕrulŭ morţilorŭ şi alŭ rănіţilorŭ s'a ridicatŭ la 16,8%.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 13 Iuniu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	102 25
Rentă de hârtiă 5%	88.05
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 50
Bonurĭ rurale ungare	104.70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.70
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 70
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.40
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	122 60
Renta de hârtiă austriacă	81.15
Renta de arg. austr.	82.95
Renta de aurŭ austr.	112 90
Losurile din 1860	137.75
Acțiunile băncei austro-ungare	885 —
Act. băncei de creditŭ ung.	286.—
Act. băncei de creditŭ austr.	289.80
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 96
Napoleon-d'orĭ	10.07
Mărcĭ 100 împ. germ.	62.35
Londra 10 Livres sterlinge	128.05

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 30 Maiu st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	$91^3/_4$	$92^1/_4$
Renta rom. amort. (5%)	$94^3/_4$	$95^1/_4$
» convert. (6%)	88—	$88^1/_2$
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	——	——
Credit fonc. rural (7%)	$106^1/_2$	107—
» „ „ (5%)	90—	91—
» » urban (7%)	$103^1/_2$	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87—	$87^1/_2$
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.25	14.75
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00	2.02

Cursulu pieței Brașovŭ

din 14 Iuniu st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.72
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	10.03	»	10 07
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5 90	»	5.94
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	114.—	»	116.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

TARIFA

anunțurilorŭ și insertiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. —cr. 6.

Pentru inserțiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ		50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

ABONAMENTE

la

„Gazeta Transilvaniei“

se potŭ face cu începerea dale 1 și 15 ale fiecărei lunĭ, mai ușorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se și posta ultimă.

Prețulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	3 fl. —
„ șése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

„ pe trei lunĭ	10 francĭ
„ șése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timișŭ	—	9.35	—	1.45
Brașovŭ (	—	10.12	—	—
(	7 20	—	4 01	2.32
Feldióra	7.57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5.28	—
Agostonfalva	8 47	—	5 59	—
Homorodŭ	9 29	—	6.49	—
Hașfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighișóra (	10 53	—	9.02	—
(	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediașŭ	12.03	—	10 37	—
Copșa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blașiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1 23	—	12.33	—
Teiușŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2 18	—
Vințulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirișŭ	3 46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5 28	Trenŭ de persóne
Clușiu (	5.21	—	5 56	
(	—	6.01	—	6 37
Nedeșdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7 14
Aghirișŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7 56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8 18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9 34
Rév	—	8.20	—	9 53
Mező-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Várad-Velințe	—	—	Trenŭ de persóne	10 57
Oradia-mare (	—	9.11		11.07
(	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6 33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Várad-Velencze	—	—	—	2 08	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	2 19	—
Mezö-Telegd	—	7.33	—	2.41	—
Rév	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriș	—	—	—	5.53	—
Ghirbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedeșdu	—	—	—	6.20	—
Clușiu (	—	10.31	—	6.38	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.11	—	—	—	10.—
Uióra	1.18	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blașŭ	3 03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copșa mic.	4.01	—	—	—	2.13
Mediașŭ	4.20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigișóra	5.42	—	—	—	4.32
Hașfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Agostonfalva	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9·06	—	—	—	9.02
Brașovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	—
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	1.01	—	4.51
Orăștia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2 32	—	6 15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3 23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9 33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulișŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovațŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.59
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovațŭ	4 43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulișŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10 42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Hațegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Banița	—	—	6.47
Petroșenĭ	—	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	—	—	6.10
Banița	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Hațegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ